

Vanhustenhuollon kansallinen arvoperusta:

– Mitä se merkitsee sinulle?

Illustration: Helena Halvarsson

Arvokas elämä ja hyvinvointi

Erään sosiaalipalvelulakiin tehdyn lisäyksen mukaisesti vanhustenhuollon koko henkilökunnan tulee työskennellä siten, että sinulle taataan arvokas ja hyvinvoinnin sävyttämä elämä. Päätät itse, mitä tämä tarkoittaa omalla kohdallasi. Siksi on tärkeää, että kaikki vanhustenhuollon hoitohenkilökuntaasi kuuluvat kysyvät sinulta näkökantojasi ja toivomuksiasi. Sinun tarpeesi ohjaavat hoitosi ja hoivasi järjestämistä siten, että saat haluamallasi tavalla.

Arvokas elämä ja hyvinvointi voivat esimerkiksi merkitä seuraavia asioita:

- Voit mahdollisuuksien mukaan valita sinulle annettavan tuen ja avun ajankohdan ja tyypin.
- Sinulle annettavasta hoivasta päätetään ja se suunnitellaan sekä toteutetaan yhdessä kanssasi omista tarpeistasi lähtien. Läheisesi voivat halutessasi olla mukana tätä suunniteltaessa.
- Koet saamasi hoivan hyvälaatuiseksi.
- Henkilökunta kohtelee sinua kunnioittavasti.
- Koet henkilökunnan ottavan huomioon näkökantasasi ja toivomuksesi ja voit keskustella tai muulla tavalla kommunikoida henkilökunnan kanssa omista edellytyksistäsi ja tarpeistasi lähtien.
- Yksityiselämää ja yksityisyyden tarvetta ja omaa elämää koskevia valintojasi kunnioitetaan.
- Tunnet olosi turvalliseksi. Päätät itse siitä, mikä luo tämän tunteen. Se voi syntyä esim. siitä, että tunnet olosi turvalliseksi omassa kodissasi tai henkilökunnan antaman tuen ja hoivan ansiosta.
- Koet elämäsi mielekkääksi, esim. pystyt elämään oman kulttuurisi, elämäntavojasi tai uskontosi mukaisesti.

Mikä on arvoperusta?

Arvoperusta koostuu toisten ihmisten kohtelua koskevista yhteisistä arvostuksista. Vanhustenhuollon kaltaisessa toiminnassa arvoperusta kuvailee asennetta, jota henkilökunnan pitää noudattaa työssään.

Haluatko lisätietoja?

- Ota yhteys kuntasi vanhustenhuolto-kysymyksistä vastaavaan henkilöön.
- Kysy asiaa joltakin vanhustenhuolto-henkilökuntaan kuuluvalta.
- Käy verkkosivulla www.socialstyrelsen.se/nationellvardegrund Siellä on lisätietoja Sosiaalihuollon hallitukselta saamista arvoperustatehtävistä. Siellä on lisätietoja myös lain sisällöstä.

Ellet ole tyytyväinen saamaasi hoivaan, voit keskustella asiasta kuntasi vanhustenhuolto-kysymyksistä vastaavan henkilön kanssa. Kuntasi on viime kädessä vastuullinen antamaan sinulle tarvitsemasi tuen ja avun.

Mitä laki sanoo?

Sosiaalipalvelulaki (SoL) ohjaa vanhustenhuollon toimintoja. Siihen sisältyy 1. tammikuuta 2011 lähtien kansallinen vanhustenhuollon arvoperusta (SoL:n 5 luvun 4 §). Siinä sanotaan, että vanhustenhuoltotyön tulee varmistaa vanhuksille arvokas ja hyvinvoinnin sävyttämä elämä.

Sosiaalipalvelulakiin (SoL) on lisätty määräys, jonka mukaan vanhusten pitää pystyä mahdollisuuksien mukaan valitsemaan, milloin ja miten heille annetaan tukea ja apua asumisessa sekä muuta helposti saatavilla olevaa palvelua (SoL:n 5 luvun 5 §).

Vanhustenhuollon kansallinen arvoperusta – mitä se merkitsee sinulle?

(artikkelinro 2012-8-10) voidaan tilata Sosiaalihuollon tilauspalvelusta, osoite: Socialstyrelsens beställningsservice, 120 88 Stockholm
www.socialstyrelsen.se/publikationer

Sähköposti: socialstyrelsen@strd.se

Faksi: 08-779 96 67

Julkaisun voi myös ladata tietokoneelle verkkosivulta: www.socialstyrelsen.se